

Speech van André Rouvoet voor Jubileumfeest: 10 jaar ChristenUnie

De oprichting van de ChristenUnie 10 jaar geleden was voor velen de vervulling van een hartewens, de verhoring van een gebed. Ook mijn hartewens, ook mijn gebed!

Op onze verjaardag vorige week vroeg iemand mij waarom de fusie van GPV en RPF destijds eigenlijk nodig was: waarom bleven ze niet gewoon apart van elkaar bestaan? Ze hadden toch geen echte problemen: een stabiele achterban, een gedegen partijorganisatie en goede parlementariërs. Waarom zou je dan fuseren? De vragensteller ging dus uit van wat in de politiek gebruikelijk is, nl. dat mensen en groepen uit elkaar gaan in plaats van tot elkaar komen. Vanuit dat denkkader moet er wel sprake zijn van een uiterste noodzaak, een overlevingsstrategie, willen twee partijen met elkaar fuseren.

Nou, in het geval van de ChristenUnie was geen sprake van een gedwongen samengaan. Wat ons dreef was het verlangen om als christenen in de politiek samen sterker te staan. De ChristenUnie is niet uit nood geboren. Maar uit de overtuiging dat als je bij elkaar hoort, je niet gescheiden mag blijven!

* * *

Een aardige anekdote die het ongewone hiervan onderstreept wil ik u niet onthouden. Tweede Kamervoorzitter Gerdi Verbeet verwees er ook al even naar zojuist in het filmpje. Toen de fracties van GPV en RPF in de Tweede Kamer na de fusie van de partijen nog vóór de verkiezingen wilden samengaan in één fractie, bleek het Reglement van Orde daar niet in te voorzien. Er was wel een procedure voor splitsing van een fractie, maar niet voor eenwording van fracties!

Zo beschouwd is het jubileum van de ChristenUnie een teken van hoop. Voor de samenleving, voor christelijk Nederland in het bijzonder. Wanneer christenen hun gemeenschappelijke roeping centraal stellen in plaats van hun verschillen, dan worden problemen opeens heel overzichtelijk. Als christenen elkaar herkennen in de roeping om de samenleving te dienen vanuit het perspectief dat God geeft op hoe het anders kan; als ze zich richten op Gods eer, op zijn Naam, op zijn beloften: dan stelt dat al het andere – onze organisaties en procedures, personen en belangen – in de schaduw. Ja, de ChristenUnie was en is een zaak van geloof.

* * *

Vrienden,

We vieren het 10-jarig bestaan van onze partij wat mij betreft in het teken van hoop op ongewone dingen. Vandaag worden we er mee gefeliciteerd, en we feliciteren elkaar. Prachtig: we mogen elkaar gelukwensen. Maar wat overheerst is diepe dankbaarheid. Tien jaar ChristenUnie is geen verdienste, niet iets om onszelf over op de borst te kloppen. Niet onze prestaties of onze inspanningen staan vandaag centraal, maar de trouw en de zegeningen van onze hemelse Vader. “Groot is Uw trouw, o Heer”, we zongen het vanmorgen al. We werden er even stil van.

En we danken Hem vandaag voor zijn goedheid en dat doen we ´en plein public´. Heel Nederland mag het weten: hier klopt het hart van de ChristenUnie. Niet voor niets is er

vandaag alle ruimte op het programma voor lofprijzing en gebed. We vieren wat Hij ons heeft gegeven. Aan Hem alleen de eer!

* * *

Er is mij ook gevraagd of ik wel eens had getwijfeld of de fusie wel zo'n goed idee was. Daarover ben ik heel resoluut: geen moment! De ChristenUnie heeft de afgelopen jaren duidelijk laten zien een uniek geluid, een zelfstandig profiel en een eigen overtuiging te vertegenwoordigen in het politieke krachtenveld.

Gaat u maar na:

- Welke andere partij combineert een sociaal bewogen inzet voor kwetsbaren met het handhaven van normen en waarden, zoals ten aanzien van alcohol- en drugs?
- Welke andere partij komt niet alleen op voor een zorgvuldige omgang met natuur en milieu, maar ook voor de beschermwaardigheid van het menselijk leven?
- Welke andere partij komt op voor de publieke rol van het christelijk geloof, maar staat tegelijk pal voor de vrijheid van andersdenkenden?
- Welke andere partij komt op voor het gezin, en trekt zich het lot van vluchtelingen aan?
- Welke andere partij kiest niet alleen voor financiële degelijkheid, maar ook voor solidariteit met de allerarmsten elders in deze wereld?

Beste mensen, deze combinatie van standpunten vind je bij geen enkele andere partij. Niet bij het CDA, niet bij de SGP, niet bij PvdA, GroenLinks of SP, niet bij VVD, D66 of PVV. We nemen hiermee in het politieke spectrum een geheel eigen positie in. En dat is niet een kwestie van *strategie*. Dit is hoe wij het Evangelie van Jezus Christus willen vertalen in concrete, praktische politiek. De ChristenUnie, al tien jaar ook ChristenUniek!

* * *

De afgelopen jaren heeft de ChristenUnie een beweging gemaakt 'van de marge naar de macht'. Ook dat is voor mij geen reden tot twijfel of de fusie een goed idee is geweest. Integendeel! Door deel te nemen aan dit kabinet oefenen we meer dan ooit tevoren invloed uit op het beleid en op de inrichting van onze samenleving. En we realiseren resultaten die rechtstreeks uit ons verkiezingsprogramma komen, resultaten waarvoor we in 2006 campagne hebben gevoerd, en waar we in deze gemeenteraadscampagne op kunnen voortbouwen. Ik noem er een paar:

Dit kabinet heeft geld vrij gespeeld voor kwetsbare groepen, ons eerste speerpunt uit 2006. Zoals voor de opvang van tienermoeders, voor uitstapprogramma's voor prostituees en voor schuldhulpverlening door vrijwilligersorganisaties. Maatregelen die stuk voor stuk de sporen dragen van een politiek van de hoop. Want hoop betekent: verder kijken dan wat voor ogen is. Wie gelooft in verandering legt zich er niet bij neer dat mensen in schijnbaar uitzichtloze situaties gevangen zitten. We willen mensen niet aan zichzelf overlaten, maar we zetten ons in voor verbreking van de banden van onrecht en kwaad.

We boeken veel resultaten op ons tweede speerpunt: jeugd en gezin. In het hele land worden Centra voor Jeugd en Gezin geopend. Er loopt een nationaal debat over opvoeding. Gezinnen worden dankzij het kindgebonden budget beter financieel ondersteund. Onder dit kabinet met

de ChristenUnie is er een kentering gekomen in het drugs- en alcoholbeleid, met name met het oog op de bescherming van de gezondheid van jongeren. Kortom: jeugd en gezin staat op de kaart! En mensen, dit is nog maar het begin. Nu is het de hoogste tijd om door te pakken en het ingezette beleid lokaal door te vertalen.

Ik roep u allemaal op om als ChristenUnie in uw gemeente de komende collegeperiode op deze thema's het voortouw te nemen!

Ons derde speerpunt was en is nog steeds duurzaamheid. Een thema dat alleen maar aan actualiteit heeft gewonnen. Het is onze overtuiging dat een politiek die inzet op een groene, CO2-arme, energiezuinige, hernieuwbare economie de toekomst heeft. De top in Kopenhagen heeft helaas nog geen nieuw klimaatverdrag opgeleverd. Dit kabinet zet intussen wel stappen: je betaalt minder voor een zuinige auto dan voor een benzineslurper. Er zijn ook lokale resultaten met een groen randje: dankzij Tineke Huizinga wordt er geïnvesteerd in knelpunten in het regionale openbaar vervoer, in vaarwegen en fietspaden en natuurlijk in Deltaprojecten.

Bij een omslag naar een duurzame economie, met meer toegevoegde waarde en minder consumptiedrift, past ook de aangescherpte handhaving van de Winkeltijdenwet. De zondagsrust garandeert immers de rust die we nodig hebben om écht te genieten van al het goede dat we hebben. De effecten van de wet worden al zichtbaar, zoals onlangs in de gemeente Westland waar het raadsbesluit om het aantal koopzondagen te verruimen werd geschorst.

Ik roep u vandaag op om lokaal te waken tegen misbruik van de Winkeltijdenwet: waar geen toerisme is, kan ook geen toeristisch regime worden ingevoerd!

Vrienden, we hebben een goed verhaal te vertellen deze campagne. Het verhaal van een uitgesproken christelijke partij, die zonder in te boeten op zijn principes concrete politieke resultaten boekt. De regeringsdeelname voegt ook iets toe aan wie wij zijn als ChristenUnie: een stem op de ChristenUnie betekent een stem op een beginselvaste partij, die getoond heeft ook op nationaal niveau bestuurlijke verantwoordelijkheid te kunnen dragen. Voorheen moest je kiezen tussen een partij die politieke invloed kan uitoefenen en een partij met de principiële overtuiging waarbij je je thuis voelt. Van dat dilemma zijn al die kiezers voortaan verlost: je stemt gewoon op de ChristenUnie, dan krijg je beide!

* * *

Deelname aan de macht loont dus, maar het was en is geen doel in zichzelf voor ons. Regeringsdeelname: het is allemaal mooi en prachtig, maar het is en blijft 'slechts' een middel in het realiseren van onze missie. Ik zeg dat ook maar eens tegen al die gewaardeerde journalisten die de laatste weken hebben opgeschreven dat de ChristenUnie een vroegtijdige val van het kabinet wil voorkomen omdat wij bang zouden zijn dat de regeringsmacht ons dan -misschien wel voorgoed – ontglipt. Met respect, maar hier is meer sprake van inlegkunde dan van deugdelijke analyse. Niets menselijks in ons vreemd, maar wie ons een beetje kent weet dat het bij ons zo niet werkt. De ChristenUnie beslist op basis van de inhoud. Omdat én zolang wij de overtuiging hebben dat veel van onze christelijk-sociale doelen met de huidige coalitie kunnen worden bereikt, achten wij het in het landsbelang dat dit kabinet z'n werk voortzet. Wij zijn van nature geen weglopers. Maar we zitten ook niet vastgekleefd aan het pluuche.

* * *

Wat voor ons meeweegt is het huidige politieke klimaat. De politieke barometers staan afwisselend op een populistische wervelstorm, een gure liberale vrieskou of libertijns noodweer. Die onzekere politieke weersvoorspellingen sterken ons in de overtuiging dat een politieke crisis het laatste is wat het land kan gebruiken.

Dan is er de heroverwegingsoperatie die op stapel staat. Aan de ChristenUnie zal het daarbij niet liggen: pijnlijke ingrepen zullen we niet uit de weg gaan, de heroverwegingen bieden een uitgelezen kans om zaken die scheef gegroeid zijn recht te zetten. Saneren betekent letterlijk: gezond maken. Dat is waaraan de ChristenUnie wil bijdragen: gezonde overheidsfinanciën, een duurzame economie en een bloeiende samenleving. Maar dan moeten de sterkste schouders wel de zwaarste lasten dragen, en de overheid een schild voor de zwakken zijn. Dat is wat wij bedoelen met christelijk-sociaal. U weet: er zijn bij het inventariseren van de besparingsopties geen taboes. Maar als het gaat om de te maken keuzes, rust er wat mij betreft een taboe van hier tot Tokyo op een pakket dat vanuit christelijk-sociaal perspectief onverantwoord is!

* * *

En daarom ben ik zo eigenwijs om te zeggen dat wij als ChristenUnie er graag zelf bij zijn als die keuzes moeten worden gemaakt. En ik ga ervan uit dat onze *beide* coalitiepartners het mét ons van belang vinden dat ons coalitieakkoord het kader voor die keuzes vormt en dat we dit dus niet aan anderen willen overlaten. Ik moet er niet aan denken dat een centrum-rechtse coalitie de kans krijgt om alle christelijk-sociale winst van deze jaren weer weg te spoelen! Laat staan dat de populistische of de libertijnse roer overnemen! Als we willen dat Nederland sterker, beter, socialer uit deze crisis komt, dan is het aan *déze* coalitie om de uitdaging van de heroverweging aan te gaan én succesvol af te ronden.

Dus ik herhaal: we hebben ‘ja’ gezegd tegen deze coalitie en we zeggen het vandaag nog steeds. En daarom investeren we in de samenwerking met CDA en PvdA. En zijn we niet te beroerd om zo af en toe te bemiddelen tussen de coalitiegenoten. Vredestichter en bruggebouwer zijn: ook *dát* hoort bij de opdracht van een christelijke partij!

Maar het mag duidelijk zijn: niet ten koste van alles. Immers: “wij hebben ons verenigd om vanuit ons christelijk geloof invloed uit te oefenen op het bestuur van ons land en in de samenleving”, staat in onze oprichtingsverklaring. Dat is wat mij, wat ons als partij voor ogen zal moeten blijven staan. Regeringsdeelname is geen doel in zichzelf. Het mag nooit ten koste gaan van die missie.

* * *

Vrienden en vriendinnen,

We hebben als partij de wind mee gehad de afgelopen jaren. Al vijf verkiezingen op rij hebben we winst geboekt. Bij de verkiezingen voor het Europees Parlement vorig jaar en bij de provinciale verkiezingen van 2007 boekten we als enige regeringspartij winst. En dankzij onze zetelwinst in de Eerste Kamer behield de coalitie daar de meerderheid. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 3 maart doen we in meer dan 200 gemeenten mee, meer dan vorige keer. Bij de vorige gemeenteraadsverkiezingen werden we in percentage de vierde

partij van Nederland. Laat het onze ambitie zijn om die positie te behouden, en bovendien een zetel te veroveren in een aantal grote steden waar we nu nog niet vertegenwoordigd zijn: Amsterdam! Maastricht! Tilburg! We gaan ervoor!

Vrienden en vriendinnen van de ChristenUnie,

We vieren feest als tienjarige, als relatief jonge partij, die al een hoop heeft meegemaakt. Let wel: bijna een derde van ons bestaan zijn we inmiddels regeringspartij! We zijn een partij in beweging. En ja, zeg ik uit de grond van mijn hart: we zijn daarin onszelf gebleven! Trouw aan onze missie, trouw aan onze uitgangspunten, uniek in ons politieke profiel. Ik wens u, mezelf en de partij toe dat we dat ook de komende tien jaar blijven. We vieren feest. We feliciteren elkaar. Onze toekomst is in Zijn hand. In dat vertrouwen wensen we elkaar Gods onmisbare zegen toe. Dát is de ChristenUnie!

Vrienden, we vieren feest in het teken van de hoop op het ongewone. We weten niet wat voor ons ligt. Dat is het kenmerk van een avontuur. We werken vanuit de ontspannen wetenschap dat het resultaat niet van onszelf afhankelijk is. Die houding heb ik gehad als fractievoorzitter in de oppositiebanken, toen we wonnen en toen we verloren. En die houding heb ik ook nu als vice-premier en minister in de Treveszaal.

Naar de toekomst kijkend zien we achter de gemeenteraadsverkiezingen van 3 maart de Kamerverkiezingen van 2011 opdoemen. Als partij zijn we volop bezig ons ook daar op voor te bereiden. De verkiezingsprogrammacommissie is aan het schrijven. De selectiecommissie voert gesprekken met kandidaten. Er is een vraag die hiermee samenhangt, en die mij de afgelopen tijd al heel vaak is gesteld. En dat is de vraag of ik er zelf weer bij zal zijn, of ik beschikbaar ben om de kar opnieuw te trekken, volgend jaar bij de Tweede Kamerverkiezingen. Die vraag heeft mij persoonlijk veel beziggehouden, in gebed, in gesprek met mensen die mij goed kennen, in het bijzonder natuurlijk met Liesbeth. Beste vrienden, laat ik het op dit verjaardagsfeest zo mogen zeggen: terugkijkend naar 10 jaar ChristenUnie, dankbaar en in verwondering; en vooruitkijkend, met hoop en verwachting, naar de uitdagingen die voor ons liggen, zeg ik met vrijmoedigheid dat ik volgend jaar van harte en met overtuiging weer 'van de partij' hoop te zijn, tenminste: als u mij hebben wilt...